

GÜNE

Muhsin
usta

Tiyatroya, gerillğin pençesindeki Türk toplumunun itibar imediği, sanatkârın oyuncu telâkki edildiği ve mahkemedeki anıklığı bile müteber sayılmadığı bir devirde, yani bundan daha altmış yıl evvel, Muhsin bu geri tutuma kafa tutarak tiyatroyu bir okul haline getirmiş olan kişidir. Bıyık burularak kanto seyredilen ve her adımını attığınız zaman gıcırdayan Şehzadebaşı'ndaki Ferah Tiyatrosunu; içeriye, öñü iliklenerek girilen bir sanat mâbedi haline sokan odur.

Hamlet'i Türk sahnesine kazandıran, renkli fenerin yaratıcısı, Türk filimciğini ilk defa harekete getiren sanatçı Muhsin'i elbet severiz, fakat onun sevgi kazanmasının asıl sebebi, sanatkâr olduğu kadar. seyiroiye de disiplinli tiyatro saygısını telkin etmiş olmasıdır. İtirazlara, kavgalara, horlamalara, çelmelere rağmen Batı tefekkürünü sahne yoluyla Türk toplumuna aktaran odur.

Türk tiyatrosu, Muhsin Ertuğrul'a çok şey borçludur. Çok şey ne demek? varlığını borçludur. Muhsin yalnız Türkiye'de sanatkârın gelişmesi için, yollardaki pürüzleri temizlemedi, tiyatronun bir okul, bir kültür müessesesi olduğunu anlatmak için çattı, çarpıştı, kavga etti, yazdı, çizdi, mahkemeye düştü, döğüştü fakat sonunda bütün ilkel düşünceleri yendi.

Muhsin olmasaydı, bugün artık kendi kendine fıskıran, yeşeren, dünkü Ferah barakasında tutuşan sanat alevi bir taraftan eski Halkevleri, diğer taraftan konservatuvarlar yoluyla bütün memlekete, hattâ İzmir'in bir köyüne kadar ulaşabilir mi idi? Muhsin olmasaydı, Türk kadını sahnedeki kürsüden sesini yükseltebilir mi idi?

Bir gün gelecek, Ankara veya İstanbul'da yepyeni bir mîmarî ile inşa edilecek olan tiyatroya onun ismi konacaktır. Yine bir gün gelecek Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki tiyatro binalarının isimlerinin, Neyyire Neyir, Afife, Behzat, Muvahhit, Hâsım, Şadi, Raşit Rıza, hattâ Elize Binemeçyan isimlerini taşıyacaklarını da göreceğiz i. Bugün tiyatro fuayelerindeki soluk resimler yerine galerilerde onların büstlerine raslayacağız i. Bütün bunlar olacak, ve bütün bunların olmasını bugün altmışıncı sanat yılını kutladığımız Ertuğrul Muhsin usta temin etmiş olacak i.

Cihad Baban

